

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

811

C O D I C E S

812

sequi et laboris infiniti, et exiguae
foret utilitatis.

CCXLI. VII

190 Codex chartaceus lat. Sec.
XIV. exeuntis, Folior. 233. f.
per duas columnas currente cala-
mo scriptus sub praemissa Conten-
torum Rubrica haec habet: *Hunc
librum contulit monasterio beate ma-
rie virginis alias scotorum Wien-
ne Venerabilis dominus Thomas de
Weytra presbiter pat. dyoc. ut
oremus deum pro eo et sibi con-
iunctis.* Sunt vero, quae conti-
net: I. Liber b. Augustini de do-
mo conscientie, hoc initio: *Do-
mus hec in qua habitamus ex omni
parte sui ruinam nobis minatur &c.*
Libellus hic, communi cum plu-
ribus ejusmodi Opusculis fato, ru-
di illo aevo diversis inscriptus est.
Ut enim Augustini non est, ita
legitur inter Opera Bernardi edit.
*Mabill. secundae Parif. 1690. T.
V. p. 335. et in edit. Opp. Hugonis a S. Vidore Rothom. 1648.
T. II. p. 170. Librum III. Trac-
tatus de Anima et de interiori Do-
mo constituit.* Accedit Oudinus,
qui T. II. col. 1155. illum ad
Guillelmum S. Theodorici prope
Remos Abbatem transfert. Nobis
integer non est; nam collatus
cum Hugone suprac. et Capitibus
XXXII — XLV. destituitur, et
in C. XLIX. definit hac clausula:
*Explicit liber de conscientia Au-
gustini &c. 1391.* Caput prae-
terea XXI. nobis inscriptum est:
*Confessio beati Bernardi, et mar-
gini C. XLVI. alia manu adjectum*

est: *Incipit libellus ejusdem beati
Augustini de salute anime.*

II. fol. 9. p. 2. Cento de con-
temptu mundi ex Sententiis Ambro-
sii, Augustini, Hieronymi,
Gregorii M. et Bernardi contex-
tus, qui incipit: *Multi multa
sciunt, seipsos autem nesciunt &c.*
et finit: *quare tanquam indignus
laudas, quod ignoras. Deo gratias
Amen. explicit quedam particula
de contemptu mundi.*

III. fol. 12. rubro: *Hec de-
mon clero transmittit scripta mo-
derno.* Epistola Sathanica iis ge-
mella, quas saepius, ut ex Indi-
ce liquet, retuli. Incipit: *Luci-
fer princeps tenebrarum trifricia
profunda regens achyrontis impe-
ria &c.* et in Codice quodam Te-
gerneensi, teste Bern. Pezio
Theſ. Anecd. T. I. Diff. Isag.
p. 79. *Henrico de Hassia* tribui-
tur. In alio Mellicensi, pariter
ut in nostro, ἀδεσπότος est.

IV. fol. 12. p. 2. *Soluciones
quarundam questionum proposita-
rum.* Proposuit Rudolfus quidam,
et solvit Henricus de Oyta notus
Academiae Vindob. Theologus.
Ingressus est: *Reuerende Domine
Rudolfe, questio vestra prima est,
quomodo intelligendum sit, quod
in persona Domini nostri ihesu chri-
sti est verus deus et homo, et deus
ubique est et tamen humanitas ubi-
que christi non est, sed in certis
et determinatis locis, cum tamen
ambe nature scilicet Deitatis et
humanitatis sint in una persona
christi. (2) Item petitis vobis scri-
bi unum et breue notable de pre-
destinacione. (3) Item de Domi-*

nio

2025-07-01

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

813

P A T R I S T I C I .

814

nio vincendi seipsum, quod homo dominetur sibi ipse. (4) Item de cogitationibus, quando sunt peccata et quando non. &c. Sequuntur Responsa et ad calcem rubro: Puncta quedam Magistri Hainrici de Oyta.

V. fol. 14. p. 2. Sermones II. Prior *magistralis de Sancto Bernardo clareuallis abate* in illud: *Omnis qui se exaltat &c. Luc. 18. Alter de karitate cuiusdam doctoris*, in illud: *Mandatum nouum do uobis &c. Joh. 13.*

VI. fol. 18. Locus de laude *Virginitatis*, qui incipit: *Damascenus lib. 4to. C. XVI. Noe accepit preceptum: Intra tu et filij tui &c. Liber hic Johannis Damasc. de Fide Orthodoxa est; verba tamen adducta non leguntur C. 16. sed 24. Ad calcem hujus fragmenti rubro: Scriptum Anno. M° C° C° C°. LXXXI in die Ruffi martiris.*

VII. fol. 19. praecedente Capitum Indice habetur *Aur. Augustini Enchiridion*, five *Liber de Fide, Spe et Caritate*. Incipit absque titulo ab illo loco L. II. *Retractat. c. 63. Scripsi etiam librum &c. Integrum est Opusculum*, ut edit. *Mauriana Opp. Augustini T. VI. col. 195. et sequenti formula clauditur: Explicit encheridion augustini finitum sub anno domini M° CCC° nonagesimo primo In die Sandi cholomanni Martiris &c.*

VIII. fol. 29. *Incipiunt meditationes augustini. Initium: Vigili cura mente sollicita summo conatu sollicitudine continua decet nos*

*inquirere &c. Libellus hic alias de diligendo Deo inscriptus et Augustino perperam tributus legitur in Append. T. VI. Opp. ejus col. 75. et juxta Maurianorum prae- viam *Admonitionem* fortasse Petri *Comestoris* esse possit. Nobis definit in haec verba: differentibus meritis ab invicem distabunt. Mauriani ex quodam Codice Regio lineas 11. adjecere.*

IX. fol. 34. p. 2. *Incipit Augustinus de fide ad petrum. Hoc modo: Epistolam fili petre (nihil hic de Diacono) tue caritatis accepi &c. Fulgentii Rusensis Opusculum est, a Maurianis id momentibus nihilo minus in supracit. Append. col. 19. cooptatum, et inter Fulgentii Opera edit. Venet. 1742. p. 226. f. compa- rens. Caput XLV. seu novam illam Fidei Professionem priori subjectam, quam Editores Fulgentio abjudicant, Codex noster ignorat, qui, ut par est, ita finit: Et si quis aliter sapit, hoc quoque Deus reuelabit.*

X. fol. 44. *Incipit augustinus de sanitate anime. Initium est: Nostis fratres karissimi omnes homines querere sanitatem corporis &c. Nullum novi Augustini hoc titulo Opusculum, sed tres hic breves ad Populum Sermones ha- bentur. Primi initium dedi, qui definit in illud Ps. 83. Beati qui habitant in domo tua Domine &c. Alter incipit: Bene nostis fratres karissimi, me vobis frequenter sup- plicasse &c. et finit: ut illi indul- gentiam dare dignetur et ad eter- nam beatitudinem ob gratiam no-*

minis

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

815

C O D I C E S

816

minis sui faciat deus peruenire, cuius regnum et imperium &c. Tertius incipit: Si videatis fratres karissimi, quod mea non cefsat humilitas &c. et finit: qui circa vas non videtis, quid agatur. Omnes tres in impugnandis Superstitionibus, puta invocatione Aruspicum, Sortilegorum et Divinorum, gestatione Philateriorum (φυλακτηριῶν) clamoribus ad juvandam Lunam laborantem &c. versantur, de quibus, ut sparsim in Sermonibus suis genuinis agat Augustinus, hos tamen tres Sermones in impressis non invenio.

XI. fol. 46. *Incipiunt suspiria Beati Augustini.* Suspiria haec nihil sunt aliud, quam *Capita IX.* temere excerpta ex sic dictis Augustini *Meditationibus*, quas in *Appendicem T. VI. ad col. 107.* Mauriani conjectere, Admonitione praevia, qua conficitur, pios hos animi motus ex dictis Augustini, Anselmi, Alcuini, et Johannis Abb. cuiusdam *Fiscannensis Anselmo συγχετούσας* coaluisse. C. I. incipit: *Summa trinitas virtus una et indiscreta &c.* Ultimum vero: *Domine ihesu dulcissime, benignissime redemptor humani generis &c.* Multa et hic libertate in contrahendo, transferendo &c. *Librarium usum fuisse conferenti Exemplaria patebit.*

XII. fol. 52. p. 2. Absque titulo incipit Determinatio Doctorum Theologiae ac Juris canonici Acad. Vindob. super Assertis a M. Johanne Munczinger circa Sacramentum Altaris. Asserta ista haec et eorum quedam interpre-

tatio etiam *Cod. CCCCL.* indica-ta sunt. Hic tantum ulterius liquet praedictum Assertorem *redorem opidi Vlmensis Constan. Dyoc.* fuisse. Initium hic est: *In exordio presentis negotij Deo scientiarum humiliiter invocato protestamur &c.* Vide *Schelb. Am. lit. VIII. 511.*

XIII. fol. 58. *Bernardi Silvestri*, qui *Carnotensis Episcopus* obiit 1180. Epistola de gubernanda Re familiari. Initium est: *Gracioso ac felici Militi Raymundo Domino Castri Ambrosij Bernardus in senium ductus salutem. Doceri petisti a nobis de cura et modo rei familiaris utilius gubernande &c.* Edita saepius typis jam Sec. XV. ut *Lipsiae 1497. 4.* sub nomine *Bernardi Claraevallensis*, quin et Operibus ejus inserta usque ad editionem *Jac. Merlo Horstii 1641.*

XIV. fol. 58. p. 2. *Anonymi Sermones five Postilla in Evangelium Festi Dedicationis Ecclesiae et Assumptionis Mariae.* Prior incipit: *Nota, una proprietatum domorum, quod sit luminesca, maxime autem domus domini &c.* Posterior: *Intrauit ihesus in quadam castellum &c. Luc. 10. Porta per quam intrat Ihesus in castellum cordis nostri &c.* Adscribitur haec in *Indice Codici prae-fixo Domino Milicio*, quem *Johannem Militium Moravum Crem-siriensem celebrem Pragae Oratorem* 1374. habeo, de quo adi *Bob. Balbini Bohemiam doct.* P. II. p. 181. et Cl. *Adauerti Voig-tii de Patria sua optime meriti Acta liter. Vol. I. p. 216.*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

817

P A T R I S T I C I

818

XV. fol. 62. p. 2. Excerpta ex *Sermone Socci de S. Matthaeo*. Extant *Sermones* hi 1476. f. primum impressi, quam editionem *Sec. etiamnum XV.* plures aliae secutae sunt. Nomen Autoris e *Cisterciensi* familia germani prodit *Trithemius* in *Cat. illustr. Germ.* fol. 32. *Conradum monachum cenobij fontis salutis* (Heilbrun) in *suevia* adpellans et ad an. 1390. referens; cur vero *Socci* vel *Succi* dicantur, et a *Trithemio*, et in eorum *Praef.* redditur ratio, quam *Fabricius* in *Bibl. med. et inf. Lat. T. VI.* p. 199. repreäsentat.

XVI. fol. 63. Tractatus *M. Henrici de Hassia* de Verbo incarnato in XXI. *Capita tributus*, sed initio C. I. truncatus, incipiensque nunc a verbis: *misteriorum celestium sub uelamento scripture dei abditorum*. *O si nos qui modo sumus, haberemus pro explanacionis adiutorio saltem illa, que adhuc viuens (Christus) a suis discipulis de uerbo illo interrogatus, ipse voce tenus expressit &c.* Extrema sunt: *representet omnia complexe et incomplexe, sicut uerbum diuinum*. Et rubrica: *Explicit tractatus de verbo incarnato editus per Reuerendum Magistrum Hainricum de Hassia*. Cl. Bern. Pezius Tractatum hunc in *Bibl. Doroth. Viennae et Gemnicensi Carthuf.* in *Austria* vidit inscrip-

tum *de Verbo in Divinis*, hoc initio: *Quis mibi det verbum &c.* subiecta nota anni 1393. teste *Dissert. Isag. in T. I. Thes. Anecd.* p. 78. A *Fabricio* in *Bibl. med. et inf. Lat.* inter *Opera Gerfonis* editus dicitur, quod de edit. *Colon.* 1484. f. intelligendum putem, quae ad manum non est.

XVII. fol. 67. p. 2. Excerpta ex *Sermone Socci de S. Bartholomeo* in illud *Luc. 22. Uos estis, qui permanistis mecum &c.*

XVIII. fol. 69. Postilla *Job. Miliciei* in *Evangelia*, quae leguntur in festo sanctae Margaretha virginis, et sancti Johannis Baptiste. Prior incipit: *Evangelium presens summarie dicit virgines que sumperunt oleum &c.* Altera: *Locuturi et audituri de solemnitate presenti notare debemus tempus &c.* *Johannis Militii* nihil unquam lucem adspexisse puto.

XIX. fol. 73. Incipit reuerendi Magistri Hainrici de Hassia *Tractatus de contradicibus*. Eruditus et utilis hic *Tractatus II. Partibus* definitur, quarum prior *Capita censem L. altera XXXVII. Inscriptio C. I. est: De Jugo laborum originali.* Initium: *In sudore vultus tui &c.* *Tanta erat illius prime transgressionis culpa &c.* Finis totius Operis: *ne ex subita mutatione talium peiora fierent.*

*Deficiunt vires, binc pro me vade libelle.
Certifica dubios, contractus argue prauos.*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

819

I C O D I C E S

820

Explicit tractatus de Contradicibus Magistri Hainrici De Hassia. Tractatum hunc, in quo multum agit *Henricus de Judaeorum cum Christianis* convictu et commercio, in *Append. Opp. Germonis Coloniae 1484.* f. extare cum *Fabricio suprac. testatur Oudinus T. III. col. 1261.* ubi tamen pro ordine sensuum lege origine censuum. Ceterum prolixior haec Nostri commentatio confundenda non est cum breviori ad *Cives Wiennenses*, de qua *Lambecius L. II. p. 125.* et nos alibi. Id, quod jam *Pezius monuit Diff. Isag. in T. I. Thes. Anecd. p. 79.*

XX. fol. 102. p. 2. Incipit quedam exposicio Symboli apostolorum facta per eundem, id est, Henricum de Hassia. Initium Prooemii est: *Primum quod est necessarium cuilibet christiano, est fides &c.* Ipsius Operis: *Credo in Deum. Inter ea, que debent credere christiani &c.* Ultima: *quod ascendit in celum et venturus est ad iudicium. Amen. Explicit exposicio super Credonem.* Meminere hujus Expositionis ex *Cat. Lips. Joach. Felleri Oudinus T. III. col. 1260. Fabricius T. III. L. 8. Pezius suprac. ex Trithe-*

mio, et Codice Bibl. Turnstein. in Austria, ubi tamen et alia extare dicitur hoc initio: Fiuniculus triplex &c. et: Circa scalam per quam &c. pariter Henrico tributa.

XXI. fol. 110. Incipit quedam epistola Magistri Hainrici de Hassia de quadam pictura. Inscriptur: *Reuerendo Domino ac genere preclaro Domino Jo. de ebersteyn camerario Maguntino suis ubique clericus humillimus Heynricus langenstayn dictus de Hassia post mundana celestia, post marte sollicitudinem Marie sororis requiem.* Incipit: *Benigno vestre caritatis affectu ad exiguum &c.* Occasione picturarum, quae in aula Praelati hujus visebantur, Virpius rerum caducarum vices et brevis aevi memoriam ingerit. Depictae autem erant ruris deliciae, hastiludia, pugnae, thermae *Wisbadenses*, et festum, ut adpellat Noster, ibidem celebrari solitum, *Bacchi orgiis non absimile, qua re fortassis ad foedus Leoninum alludit, quod anno 1379. inter Viros nobiles ibidem coaluit.* Versiculos passim adspexit, et inter alia sequentes:

*Hora novissima, tempora pessima sunt, vigilemus.
Ecce minaciter imminet arbiter ille supremus &c.*

qui sunt initium Trium Librorum *Bernardi Morlanensis de contemptu Mundi* stupendo mechanismo pertextorum, et pluries excusorum. Scripta fuit *Epistola*, nobis in *Capita X.* divisa, post an-

1380. quo anno *Johanni Ebersteinio Camerarii munus obtigit, quo ad an. 1387. emortualem funetus est.* Definit in *Carmen*, cuius versus singuli terminantur: *Quid inde.*

Si

2025-07-01

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

821

P A T R I S T I C I .

822

*Si tibi divicias queras per cuncta, quid inde,
Mirificas gemmas et aromata multa, quid inde &c.*

In fine alia adjectum manu:

*Explicit hec nichili que pendit epistola mundum
Orbis edens facinus miseros variosque labores.*

Epiſtolae hujus meminere *Oudinuſ et Peziuſ citt.*

XXII. fol. 115. *Incipit Tractatus de Contractibus Magistri Hainrici De Oyta.* Prologi initium: *Diligite iusticiam qui iudicatis terram, sap. primo Cap.* Conſtat Capp. XIX. quorum Primum ſic orditur: *Utrum conſtitui redditus pecuniarum uel aliarum rerum ſcilicet bladi vini et buiusmodi in re aliqua uel persona licitum ſit &c.* Et ſic quovis Capite alia resolvitur Quaefatio. Extrema ſunt: *ſed si ignorante domino datum ſit et ratum habuit, pignus valebit.* Ad calcem minio: *Explicat tractatus de contractibus. M. H. de Oyta.* Meminit illius post *Trithemium Gesnerus in Bibl. et Possevinus*, qui etiam *Gersonis Operibus* adnexum ajunt. De editione *Gersonis Colonensi suprac.* 1484. ſermonem illis eſſe putem; qui enim in posterioribus editiōnibus *Gersonis* comparet *Tractatus de Contractibus* omnino a noſtro diſſert. Vide edit. *Antverp. reipsa Amstelod.* 1706. T. III. P. 1. p. 166. Addit *Fabricius Bibl. med. et inf. Lat.* T. III. L. 8. noſtrum etiam ſeparatim lu- cem vidiffe. Utinam et locum et annum addidiffet!

XXIII. fol. 148. Sermones II. Prior de *Festo dedicationis* in illud: *Pax huic domui. Matth. et Luc. 10.* Initium: *Cogitanti mihi ob reuerentiam presentis festiuitatis &c.* Alter in illud: *Preceptor per totam noctem laborantes nichil cepimus. Luc. 5.* Initium: *Diuerſi pisces in mari ſignificant diuerſos peccatores &c.* Ad finem Sermonis Pisces enumerati in tres Versus memoriales rediguntur.

XXIV. fol. 155. Redit *Augustinus de Sanitate anime* ſupra N°. X. indicatus.

XXV. fol. 157. p. 2. *Quæſtiones Magistri Hainrici de Gandauo in primo quolibet quæſtione 35. de contractibus.* Sunt vero ſequentes: *Utrum liceat emere redditus ad vitam. Utrum ſit licitum vendere redditus ad vitam. Utrum emere vilius et incontinenti vendere carius ſit peccatum.* De autore *Henrico Goedbals seu Bonicollio Can. et Archidiac. Tornacensi*, qui in Academia Parifina *Doſor Solemnis* audiit, obiitque 1293. vide *J. Fr. Foppens Biblioth. Belg.* T. I. p. 445. *Quodlibeta* ejus in IV. Libros diſtincta lucem videre *Parif.* 1518. et *Venet.* 1613. f. Adfertur in *Bibl. cit.* etiam ſeparatum *Quodlibetum de*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

823

1 CODICES

824

Mercimoniis et Negotiationibus
Ms. quod nostrum esse adserere
non ausim.

XXVI. fol. 160. p. 2. Collectanea varia ex *Augustino*, *Petro Damiani*, *Regula Benedicti*, *Basilio M. Joh. Cassiano*, *Gregorio M. Henrico de Hassia*, *Hieronymo*, *Bernardo* de diversis materiis ad religionem et mores pertinentibus. Opusculi inter haec speciem habet, quod minio inscriptum est: *Notabile de animabus*, in quo agitur breviter de Statu animarum separatarum et earum orationibus et suffragiis, sed integrum non est.

XXVII. fol. 167. p. 2. minio: *Incipit epistola beati Eusebij Ad Damasum portuensem episcopum et ad Theodosium Romanorum senatorem de morte glorioissimi confessoris Jeronimi Doctoris eximii. Vide, si lubet, quae Cod. DCCXXVII. diximus.*

XXVIII. fol. 183. *Expositio de corpore christi super verbis Gen. ut sequitur. In sudore multus tui vesceris pane tuo. Hoc verbum Gen. 3°. capitulo scriptum, quia dictum est ad literam de penalitatibus ade et filiorum eius, Ideo pertractandum est primo historice, 2° mystice de sudore passionis christi et pane sacratissime eukaristie &c. Pezios Sermonem hunc in Carthusia Axpacensi Austriae reperit Henrico de Hassia inscriptum, ut testatur *Diss. isag. in T. I. Thes. Anecd. p. 78.**

XXIX. fol. 187. minio: *Magister Hainricus de Hassia ad canonicos regulares de proprietate.*

Amplus Sermo vel potius Tractatus est, qui incipit: *Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. Nouistis fratres dilectissimi in Domino ihesu regulariter congregati, quorum sunt verba hec &c.* Sermonem hunc, cuius jam *Thitemius* meminit, ad Collegium *Claustroneburgense* habitum *Pezios* mox laudatus in Bibliothecis *Axpacensi*, *Gemnicensi* et *Mellicensi* *Henrico de Hassia* pariter tributum invenit. Extrema illius, *Henricum nulli*, quod olim dubitabatur, familiae religiosae adscriptum fuisse confirmant; dicit enim: *Quibusdam fortasse dislocui, dum — irregularis ego regulares docere presumpsi.* Cod. CCLVII. vocatur *Epistola*.

XXX. fol. 193. minio: *Augustinus de Visitatione Infirorum. Tractatus primus.* Duo sunt Libri incerti Autoris a Maurianis in Append. T. VI. Opp. *Augustini col. 253.* exhibiti. Initium: *Visitationis gratia nepoti meo karissimo morienti extremum valedicatur &c.* Finis: *ut ascendas ad deum iustificatus ab ipso, Qui vivit &c.*

XXXI. fol. 199. *Tractatus de Vita et XII. Abusus Claustralium* sine titulo. Incipit: *Locuturus karissime de hijs que ad edificationem claustris materialis pertinent &c.* Finit: *Ex hijs ergo obseruantie mandatis pendet summatius religionis.* Et rubro: *Finitur de vita claustralium et abusibnibus eorundem.* Regulam *Benedictinam* Autor professus fuisse non videtur ex eo, quod p. 2.

ait:

2025-07-01

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

825

P A T R I S T I C I .

826

ait: *Quidam monachi, quos beredes beati Benedicisci nouimus esse, discretionem seruant. Sed Augustiniana addictum fuisse inde confici possit, quod p. ead. subdit: Ait enim beatus Augustinus in regula, quam nobis tenendam proposuit &c. Atque hinc ulterius quis inferat, eum e Canonorum Regularium numero fuisse; legitur enim p. 201. Sufficiunt ergo unicuique fratrum nostrorum due tunice, pellicia una, superpellicium, pelle sue pallium &c. Quae omnia ad Hugonem de Folieto ducent Can. Reg. S. Petri Corbeensis in Picardia et dein circa a. 1140. Cardinalem, de quo adi Fabricium in Bibl. med. Lat. XXXII. fol. 215. p. 2. Incipit Augustinus de conflictu virtutum et viciorum. Initium: Apostolica vox clamat per orbem &c. Opusculum hoc in diversis editionibus Augustino, Leoni M. Ambroso et Isidoro Hisp. tributum habes T. VI. Opp. Augustini Append. col. 219. Mauriani editores ad Ambrosium Autpertum Abb. S. Vincentii ad Vulturenum in Benevento, Sec. VIII. scriptorem deferunt. Vide et Indicem.*

XXXIII. fol. 223. Incipit liber Augustini de ecclesiasticis dogmatibus. Credimus unum esse Deum patrem et filium et spiritum sanctum &c. Ultima sunt: ymaginem in eternitate. similitudinem in moribus inveniri. Gennadii Massiliensis Presbyteri est haec Confessio, olim Alcuino, Paterio, Gennadio Clitano, Fausto,

Augustino tributa, cuius T. VIII. edit. Maur. Append. col. 75. legitur, duobus Capp. amplior; Codex enim noster C. XV. et XVIII. desiderat, et praeterea in lectione non tantum ab edito, sed etiam ab exemplari mspto Lucenst, cuius specimina duo exhibuit Cl. J. Dom. Mansius T. XLV. Opusc. Calogerianor. p. 98. discrepat. Nam, ubi hic C. 2. legit: Qui erat in Divinitate Patris filius ipse fieret in homine hominis matris filius, noster habet: Qui erat in divinitate dei patris filius. ipse fieret hominis filius. C. 5. ille: Homousion ergo in divinitate Patri filius, noster: Omousion ergo id est coessentialis in divinitate patris patri filius &c. Ceterum vide, quae de ipsa hac Confessione in art. Gennadius congregavit Fabricius Bibl. med. et inf. Lat.

XXXIV. fol. 226. p. 2. Fragmentum de Elezione et Reprobatione Hominum, signisque, unde quis conjiciat, se salvandum, aut damnandum fore. Initium: Nota secundum Commentatores, eligere est unum ex duobus legere &c.

XXXV. fol. 229. Tractatus Medicus de Regimine Sanitatis. Incipit: Ut testimonio galieni in libro de regimine sanitatis clare accepimus, quod in regimine sanitatis absque errore esse non possumus &c. Agitur in hoc Tractatu, qui in scholis praelectus fuisse videtur, primum de Diaeta in genere, percurrendo sex res illas dictas non naturales, dein in particulari, ad certas quasdam Com-

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4173

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars I. Wien 1793.

827

I C O D I C E S

828

plexiones respiciendo, et tum autor ad *Régimen*, ut vocat, *Medicinae* delabitur, varia praescribendo morborum remedia. Sed librarius imperfectum opus destituit. Germani hominis, et fortasse Academiae *Vindob.* Doctoris esse immixta quandoque vernacula nomina docent, ut, dum de *Piscibus* ei sermo est, *Pratfischel*, *grundel*, *choppen*, *Schrezen*, *zindel*, *aschen* memorantur.

CCXLII. VII. 8

847

Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 208. 8. non una manu exaratus, rubricis distinctus, et olim *Fratrum sancte Crucis in Dusseldorf* sequentia complectitur: I. incipit *Augustini aurelij Episcopi liber de singularitate clericorum*, et quidem hoc tenore: *Miseram quidem vobis ante tempus epistolam filij carissimi que omnium morum instituta de lege commendans summatim omnia continet et (contineret?) quecunque vniuersis clericis generaliter ad dirigendam regulam competit discipline &c.* Adlufio haec ad datam *Regulam* ansam praebere potuit, ut hic Libellus *Augustino inscriberetur*, cui tributae *Clericorum Regulae* Fragmenta prostant in *append.* T. I. Opp. edit. Maur. At vero Libelli nostri nullum in hac Editione vestigium, quamvis Codex etiam *Corbejensis* quidam *Augustini* nomen praeferat. Apud *Cypriani* Editores quaerendus est, et quidem inter

Subposititia, quamvis teste *Rigaltio* in *Addend.* p. 480. in *Codice Fossatenji Cypriano* adscriptus sit. Sunt enim alii, qui *Originem* suboleant, et *Job. Pearsonus* in contrarium abiens ad *Beda* plane tempora respicit, scriptioque hac *Coelibatum Occidentalis Ecclesiae* urgeri putat. Sed pace docti *Episcopi* dictum sit, nullam in ea controversiam esse cum *Conjugio*, sed cum periculosa solum et suspecta Clericorum inter Mulieres commoratione; praeterea de incusationibus Ethnicorum, de *Gallis* sacerdotibus *Cybeles*, de *Martyribus* et *Martyrio* tanquam de re praesenti agitur, quod sane *Beda* aevo non congruit. Removendus igitur ad anteriora tempora *Libellus*, cuius tamen Autorem non magis, ac alii, indicare possum. Sub *Augustini* nomine typis excusus a. 1467. opera *Orci Zel de Hanau* in 4. mihi objacet. Locus tacetur, quem *Coloniam Agrip.* habeo. Editio rarissima est, et vel ideo cujusvis pretii, quod ejus ductu ad officinam *Zellii* revocari possint complura ejusdem formae Opuscula, ad quorum calcem Typographus hic et nomen suum et tempus, locumque impressionis subticuit.

II. fol. 59. *Liber* (intervallum erasum) *de beata sufficiencia.* Initium: *Suauitas et origo iusticie domine deus meus. exaudi deprecationem meam in dulcedine gratie tue &c.* Sed inscriptionem rudis Librarius mutuatus esse videtur e §. IV. primis verbis: *O sufficiens beati.*